

Fakulti Sains Sosial

**Penyertaan Awam dalam Pelaksanaan Program Local Agenda 21 di Majlis
Bandaraya Pulau Pinang (MBPP) dan Majlis Perbandaran Seberang Perai
(MPSP)**

Mohamad Annas Bin Zainul Abidin

**Sarjana Sains Sosial
2017**

UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK

Grade: _____

Please tick (✓)

Final Year Project Report

Masters

PhD

☐
☒
☐

DECLARATION OF ORIGINAL WORK

This declaration is made on the 10 day of 4 2017.

Student's Declaration:

I MOHAMAD ANNAS BIN ZAINUL ABIDIN (14020062), FAKULTI SAINS SOSIAL
(PLEASE INDICATE STUDENT'S NAME, MATRIC NO. AND FACULTY) hereby declare that the work entitled, Penyerahan Awam dalam Pelaksanaan Program Local Agenda 21 di Majlis Bandaraya Pulu Pinang (MBPP) dan Majlis Perbandaran Seberang Perai (MPSPP) is my original work. I have not copied from any other students' work or from any other sources except where due reference or acknowledgement is made explicitly in the text, nor has any part been written for me by another person.

10/4/2017

Date submitted

MOHAMAD ANNAS BIN ZAINUL ABIDIN
14020062

Name of the student (Matric No.)

Supervisor's Declaration:

I AHI ANAK SAROK (SUPERVISOR'S NAME) hereby certifies that the work entitled, Penyerahan Awam dalam Pelaksanaan Program Local Agenda 21 di Majlis Bandaraya Pulu Pinang (MBPP) dan Majlis Perbandaran Seberang Perai (MPSPP) (TITLE) was prepared by the above named student, and was submitted to the "FACULTY" as a partial full fulfillment for the conferment of Sarjana Sains Sosial (Kajian Politik) (PLEASE INDICATE THE DEGREE), and the aforementioned work, to the best of my knowledge, is the said student's work

Received for examination by:

(Name of the supervisor)

Date:

10/4/2017

Assec Prof. Dr Ahi Sarok
Associate Professor
Faculty of Social Sciences
Universiti Malaysia Sarawak

I declare this Project/Thesis is classified as (Please tick (✓)):

☐ **CONFIDENTIAL** (Contains confidential information under the Official Secret Act 1972)*

☐ **RESTRICTED** (Contains restricted information as specified by the organisation where research was done)*

☒ **OPEN ACCESS**

Validation of Project/Thesis

I therefore duly affirmed with free consent and willingness declared that this said Project/Thesis shall be placed officially in the Centre for Academic Information Services with the abide interest and rights as follows:

- This Project/Thesis is the sole legal property of Universiti Malaysia Sarawak (UNIMAS).
- The Centre for Academic Information Services has the lawful right to make copies for the purpose of academic and research only and not for other purpose.
- The Centre for Academic Information Services has the lawful right to digitise the content to for the Local Content Database.
- The Centre for Academic Information Services has the lawful right to make copies of the Project/Thesis for academic exchange between Higher Learning Institute.
- No dispute or any claim shall arise from the student itself neither third party on this Project/Thesis once it becomes sole property of UNIMAS.
- This Project/Thesis or any material, data and information related to it shall not be distributed, published or disclosed to any party by the student except with UNIMAS permission.

Student's signature _____

(Date)

Supervisor's signature: _____

Assoc. Prof. Dr. *[Signature]*
Associate Professor
Faculty of Social Sciences
Universiti Malaysia Sarawak
10/4/2012

Current Address:

159-Q Jalan Makloom 10150 Georgetown Pulau Pinang

Notes: * If the Project/Thesis is **CONFIDENTIAL** or **RESTRICTED**, please attach together as annexure a letter from the organisation with the period and reasons of confidentiality and restriction.

[The instrument was duly prepared by The Centre for Academic Information Services]

**Penyertaan Awam dalam Pelaksanaan Program Local Agenda 21 di Majlis
Bandaraya Pulau Pinang (MBPP) dan Majlis Perbandaran Seberang Perai
(MPSP)**

Mohamad Annas Bin Zainul Abidin

**Tesis ini dikemukakan
bagi memenuhi keperluan untuk Ijazah Sarjana Sains Sosial (Kajian Politik)**

**Fakulti Sains Sosial
UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK
2017**

PENGAKUAN

Saya mengaku bahawa kerja-kerja di dalam tesis ini telah diselaraskan dengan peraturan-peraturan Universiti Malaysia Sarawak. Tesis ini adalah asal dan tidak pernah diterima untuk sebarang ijazah dan tidak dikemukakan secara serentak bagi sebarang pencalonan ijazah lain. Saya juga mengakui bahawa tesis Sarjana ini adalah hasil kerja saya sendiri kecuali nukilan, petikan, huraian dan ringkasan yang tiap-tiap satunya telah saya nyatakan sumbernya.

(Mohamad Annas Bin Zainul Abidin)

No. Matrik: 14020062

PENGHARGAAN

Bersyukur kehadiran Ilahi kerana dengan limpah dan kurnia-Nya serta berkat dan ketekunan dan usaha yang tanpa henti, akhirnya saya dapat menyiapkan tesis master ini dengan jayanya sebagai memenuhi syarat pengajian Sarjana Sains Sosial Kajian Politik. Saya tidak akan berjaya menghabiskan tesis ini tanpa panduan, dorongan daripada pelbagai pihak.

Terlebih dahulu saya ingin mengucapkan jutaan terima kasih dan setinggi-tinggi penghargaan kepada Prof Madya Dr Ahi Sarok, selaku penyelia utama yang sentiasa memberikan dorongan, bimbingan serta tunjuk ajar dan nasihat kepada saya dalam menyiapkan tesis ini dan Prof Madya Stanley Bye Kadam Kiai selaku penyelia bersama bagi kajian ini yang memberikan panduan, motivasi dan dorongan untuk menyiapkan tesis ini. Tidak lupa juga kepada semua pensyarah, tutor, terutamanya Prof Dimbab Ngidang yang memberikan panduan terutamanya dalam metodologi kajian dan menjadi sumber rujukan bagi saya menyiapkan tesis ini.

Penghargaan istimewa ditujukan kepada bapa dan emak tersayang terutama kepada Encik Zainul Abidin Bin Shaik dan Puan Sharifah Banu Binti Karim Kader dan tidak lupa juga kepada adik saya yang tercinta iaitu Aishah Binti Zainul Abidin. Jasa bapa dan emak, amat saya hargai dan bersyukur kerana mereka merupakan ibu bapa yang terbaik yang dikurniakan oleh Allah kepada saya sebagai hambanya. Mereka sentiasa memberikan sokongan kepada saya dan tidak jemu memberi nasihat serta kata-kata semangat dan juga peruntukkan kewangan untuk menyiapkan tesis ini. Kasih sayang dan tunjuk ajar yang dicurahkan telah banyak membantu saya sepanjang berapa di alam kampus dan menjadikan saya seorang yang berjaya dan hebat.

Tidak dilupakan juga, kepada Zuliza Binti Abu Samah iaitu isteri saya yang sentiasa memberikan semangat dan motivasi kepada saya sepanjang perkenalan kami yang bermula pada tahun 2012. Terima kasih yang tidak terhingga diucapkan kerana selalu ada bersama saya ketika apa jua keadaan yang menimpa diri ini. Malah selalu memberikan dorongan dan motivasi kepada saya untuk menyiapkan tesis ini. Semoga perhubungan kita berkekalan sampai ke akhir hayat nanti, InsyaAllah. Penghargaan ini juga ditujukan kepada rakan-rakan di UNIMAS terutamanya kepada Nadri Aetis Bin Busnawi, Adilawati Binti Asri, Nazirul Azizi Bin Jamaludin, dan Mohamad Haziq Bin Ahmad Mahmud yang sering bersama sepanjang pengajian dan banyak membantu saya dalam menyiapkan tugas ini. Saya sangat bertuah dan gembira kerana dapat mengenali kalian semua.

Tesis ini juga, tidak mungkin siap tanpa bantuan daripada kakitangan dan pegawai Majlis Bandaraya Pulau Pinang (MBPP), Majlis Perbandaran Seberang Perai (MPSP), saya berterima kasih kepada Setiusaha Perbandaran Majlis Bandaraya Pulau Pinang Ir. Ang Aing Thye dan Setiusaha Perbandaran Majlis Seberang Perai Tuan Haji Rozali bin Hj. Mohamud atas sokongan padu mereka, dan tidak dilupakan Puan Roswati, Pegawai Jabatan Kemasyarakatan MPSP, Puan Roslinawati, Pembantu Tadbir MBPP dan Encik Chow Eu Seng, Kakitangan MPSP (Unit Komuniti), serta Ahli Majlis di atas kerjasama yang diberikan. Tidak lupa juga, kepada semua individu yang terlibat sama ada secara langsung atau tidak langsung dalam membantu menyiapkan tesis ini. Jutaan terima kasih yang tidak terhingga saya ucapkan.

Ikhlas daripada saya,

Mohamad Annas Bin Zainul Abidin

UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK

2017

ABSTRAK

Dalam Bidang Sains Politik dan Pentadbiran, penyertaan awam telah menjadi topik perbincangan yang hangat diperkatakan di seluruh dunia pada masa ini. Walaupun bagaimanapun, tiada kajian khusus mengenai penyertaan awam dalam terutamanya dalam program Local Agenda 21 (LA21) di Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) (Hardev, 2008, Mariana, 2008). Untuk tujuan ini, objektif kajian ini ialah untuk mengkaji lebih lanjut penyertaan awam terutamanya dalam program LA 21 di Pulau Pinang yang memberi tumpuan kepada dua Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) iaitu Majlis Bandaraya Pulau Pinang (MBPP) dan Majlis Perbandaran Seberang Perai (MPSP). Kajian ini menggunakan kaedah campuran iaitu gabungan kaedah kualitatif dan kuantitatif. Data kualitatif dalam kajian ini diperoleh dari temu bual separa berstruktur dengan informen yang terdiri daripada Pegawai di MBPP dan MPSP, Ahli Majlis MBPP dan MPSP, dan Setiausaha Perbandaran MBPP dan MPSP. Manakala, data kuantitatif pula diperoleh melalui kajian survey di mana borang soal selidik diedarkan di 4 Penduduk Persatuan iaitu Persatuan Penduduk Taman Free School, Persatuan Penduduk Jelutong, Persatuan Penduduk Taman Sri Kijang dan Penduduk Taman Pauh Jaya. Dapatan kajian ini menunjukkan wujudnya penyertaan awam yang aktif di MBPP dan MPSP. Ini berdasarkan kepada penglibatan responden dalam program LA 21 yang dianjurkan oleh kedua-dua Pihak Berkuasa Tempatan tersebut di Pulau Pinang. Galakan dan penglibatan pegawai-pegawai di MBPP dan MPSP juga menyumbang kepada kejayaan penyertaan awam dalam program LA 21. Tambahan, penyertaan persatuan penduduk turut menyumbang dalam menjayakan program LA 21. Oleh itu, penyertaan awam dalam program LA 21 penting untuk memastikan perkhidmatan yang disediakan oleh Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) mendapat maklum balas mengenai program yang dilaksanakan dan memenuhi keperluan masyarakat tempatan yang terlibat.

Kata Kunci: Penyertaan Awam, Local Agenda 21, Pihak Berkuasa Tempatan, Persatuan Penduduk

***Public Participation in the Implementation of Local Agenda 21 Program in Majlis
Bandaraya Pulau Pinang (MBPP) and Majlis Perbandaran Seberang Perai (MPSP)***

ABSTRACT

In Political Science and Administration, public participation has been a topic of keen discussions around the world at the moment. However, there are no specific study on public participation especially in the Local Agenda 21 implemented by the Local Authorities (LAs) (Hardev, 2008, Mariana, 2008). For this purpose, the objective of this study is to investigate further public participation, particularly in the Penang which is focused on the two Local Authorities (LA), namely Penang City Council (MBPP) and Seberang Perai Municipal Council (MPSP). The study employs a combination of qualitative and quantitative methods. Qualitative methods are employed to collect data by using semi-structured interviews with informant consisting of Officers in MBPP and MPSP, Councillors in MBPP and MPSP, and Municipal Secretaries from both MBPP and MPSP. However, quantitative data were obtained through a survey in which questionnaires were distributed to 4 of the Residents Associations namely; Association of Residents Penang Free School, Association of Residents Jelutong, Association of Residents of Taman Sri Kijang and Association of Residents Taman Pauh Jaya in MBPP and MPSP. The findings show the existence of in the LA 21 programmes organised by the two LAs in Penang. Encouragement and involvement of officials in MBPP and MPSP contributed to the success of public participation in the LA 21 programmes. In addition, the Resident Associations participations also contributed to the success of the LA 21 programmes. Therefore, public participation in LA 21 programmes are vital to ensure that the services provided by local Authorities (LAs) are important in order involved to obtain feedbacks on the programmes implemented that meet the needs of local communities.

Keywords: *Public Participation, Local Agenda 21, Local Authorities, Residents Associations*

ISI KANDUNGAN

	Muka Surat
PENGAKUAN	i
PENGHARGAAN	ii
ABSTRAK	iv
<i>ABSTRACT</i>	v
ISI KANDUNGAN	vi
SENARAI JADUAL	xiii
SENARAI RAJAH	xv
SENARAI SINGKATAN	xvi
BAB 1: PENGENALAN	1
1.1 Latar Belakang Kajian	1
1.2 Penyataan Masalah	5
1.3 Objektif Kajian	8
1.3 Objektif Umum	8
1.3 Objektif Khusus	8
1.4 Kerangka Kajian	9
1.5 Skop dan Kepentingan Kajian	10
1.6 Limitasi Kajian	12
1.7 Definisi Operational	13
1.8 Pembahagian Bab	15
1.9 Kesimpulan	17

BAB 2: SOROTAN LITERATUR	18
2.1 Pengenalan	18
2.2 Konsep Penyertaan Awam	19
2.3 Konsep Local Agenda 21	20
2.4 Rangka Teori	22
2.5 Pihak Berkuasa Tempatan di Malaysia	24
2.6 Konsep Pembangunan Mampan	28
2.7 Peringkat dalam Pelaksanaan LA 21	30
2.8 Hasil Pelaksanaan LA 21	33
2.9 Faedah Pelaksanaan LA 21 kepada PBT	34
2.10 Model Penyertaan Awam	36
2.10.1 Model Lapan Peringkat Penyertaan Awam	36
2.10.2 Model Enam Peringkat Penyertaan Awam	39
2.10.3 Model Aktif dan Pasif	41
2.10.4 Model Jelas	42
2.11 Bandar Mampan dan Penyertaan Awam	44
2.12 Keberkesanan Penyertaan Awam dalam PBT	45
2.13 Faktor yang Menyebabkan Kurangnya Penyertaan Awam	47

2.13.1	Kesedaran Orang Awam yang Kurang Mengenai Penyertaan Awam	47
2.13.2	Publisiti Sesuatu Program yang Kurang Berkesan	48
2.13.3	Pegawai Tidak Dilatih dalam Isu Pembangunan Mampan dan Kurangnya Sokongan daripada Kakitangan PBT dan Ahli Majlis	49
2.13.4	Kekurangan Sumber Kewangan di Peringkat Tempatan Menyebabkan Kurangnya Aktiviti Dianjurkan oleh PBT yang Menggalakkan Penglibatan Orang Awam	50
2.14	Kajian Lepas Mengenai LA 21 di Luar Negara	50
2.15	Kajian Lepas Penyertaan Awam	55
2.16	Persepsi Orang Awam Mengenai Penyertaan Awam dalam Program LA 21 di Malaysia	57
2.17	Penyertaan Awam dalam LA 21 melalui Persatuan Penduduk Tempatan	58
2.18	Kesimpulan	60

BAB 3: METODOLOGI **61**

3.1	Pengenalan	61
3.2	Reka Bentuk Kajian	62
	3.2.1 Kaedah Pengumpulan Data Kualitatif	63
	3.2.2 Kaedah Pengumpulan Data Kuantitatif	65
3.3	Populasi dan Persampelan	69
3.4	Pra-Ujian	73
3.5	Keputusan Ujian Kebolehpercayaan Cronbach's Alpha	74
3.6	Kaedah Analisis Data	75
3.7	Kod Etika	77
3.8	Kesimpulan	78

BAB 4: PELAKSANAAN PROGRAM LA 21 DI PULAU **79**

PINANG

4.1	Pengenalan	79
4.2	Program LA 21 di Pulau Pinang Kajian Kes di MBPP dan MPSP	81
4.2.1	Jabatan Bertanggungjawab Melaksanakan Program LA 21 di MBPP dan MPSP	91
4.2.2	Matlamat Program LA 21 di MBPP dan MPSP	92

4.2.3	Sumber Kewangan bagi Pelaksanaan Penyertaan Awam dalam LA 21	93
4.3	Penglibatan Kakitangan PBT bagi Melaksanakan Penyertaan Awam dalam Program LA 21	96
4.3.1	Peranan Kakitangan MBPP dan MPSP dan Persatuan dalam Mengenal pasti Sesuatu Isu	101
4.3.2	Mekanisma Penyertaan Awam di MBPP dan MPSP dalam Program LA 21	104
4.4	Pengetahuan Masyarakat tentang Penyertaan Awam dalam Pelaksanaan Program LA 21 di Pulau Pinang	107
4.4.1	Penyertaan Awam di MBPP dan MPSP	108
4.4.2	Peranan Setiausaha Perbandaran dan Ahli Majlis dalam Penyertaan Awam	109
4.5	Kesimpulan	112
 BAB 5: PERSEPSI RESPONDEN TERHADAP PENYERTAAN AWAM DALAM PROGRAM LA 21		 114
5.1	Pengenalan	114
5.2	Latar Belakang Responden	115
5.2.1	Jantina	116
5.2.2	Umur	117
5.2.3	Bangsa	118
5.2.4	Agama	119

5.2.5	Peringkat Pendidikan	121
5.2.6	Pekerjaan	122
5.3	Penglibatan Responden dalam Program LA 21 di Pulau Pinang	124
5.4	Kesedaran Orang Awam Mengenai Program LA 21 di Pulau Pinang	139
5.5	Faedah Penyertaan Awam dalam Program LA 21 di Pulau Pinang	145
5.6	Keberkesanan Penyertaan Awam dalam Program LA 21 di Pulau Pinang	151
5.7	Tahap Penyertaan Awam di MBPP dan MPSP	153
5.8	Cabaran Penyertaan Awam dalam Program LA 21 di Pulau Pinang	155
5.9	Kesimpulan	161
BAB 6:	KESIMPULAN DAN CADANGAN	162
6.1	Pengenalan	162
6.2	Penyertaan Awam dalam Program LA 21 di MBPP dan MPSP	163
6.3	Peranan Persatuan Penduduk	165
6.4	Mekanisma Penyertaan Awam dalam Program LA 21	166

6.5	Kelebihan Penyertaan Awam	168
6.6	Faktor-Faktor yang Mempengaruhi Kejayaan Penyertaan Awam dalam Program LA 21	170
6.7	Masalah dan Cabaran Penyertaan Awam dalam Program LA 21	173
6.8	Cadangan	174
6.9	Cadangan kepada Pihak MBPP dan MPSP di Masa Hadapan	180
6.10	Kesimpulan	181
	RUJUKAN	185
	LAMPIRAN	196

SENARAI JADUAL

Jadual	Tajuk	Muka Surat
Jadual 3.1	Skala Likert dari Bahagian B hingga F	65
Jadual 3.2	Jumlah Populasi Persatuan Penduduk Kajian	70
Jadual 3.3	Persampelan Berdasarkan Kalkulator Raosoft	71
Jadual 3.4	Keputusan Ujian Kebolehpercayaan Cronbach's Alpha	75
Jadual 4.1	Bahagian di MBPP dan MPSP yang Terlibat Dalam Pelaksanaan Program LA 21	81
Jadual 4.2	Jadual Program LA 21 dari Tahun 2008-2012 di MBPP dan MPSP	84
Jadual 4.3	Peruntukan MBPP untuk Penyertaan Awam dalam Program LA 21	94
Jadual 4.4	Nama Setiausaha Perbandaran MBPP dan MPSP	110
Jadual 5.1	Analisis Faktor Penglibatan Responden dalam LA 21 di Pulau Pinang	124
Jadual 5.2	Persepsi Responden dalam Program LA 21 di MBPP dan MPSP	133
Jadual 5.3	Analisis Faktor Kesedaran Orang Awam Mengenai Program LA 21 di Pulau Pinang	140
Jadual 5.4	Kesedaran Orang Awam Mengenai Program LA 21	141

Jadual 5.5	Analisis Faktor Faedah Penyertaan Awam dalam Program LA 21 di Pulau Pinang	146
Jadual 5.6	Faedah Penyertaan Awam dalam Program LA 21 di Pulau Pinang	147
Jadual 5.7	Keberkesanan Penyertaan Awam dalam Program LA 21 di Pulau Pinang	151
Jadual 5.8	Analisis Faktor Cabaran Penyertaan Awam dalam Program LA 21 di Pulau Pinang	156
Jadual 5.9	Cabaran Penyertaan Awam dalam Program LA 21	157

SENARAI RAJAH

Rajah	Tajuk	Muka Surat
Rajah 1.1	Kerangka Kajian Penyertaan Awam dalam Program LA 21 di MBPP dan MPSP	9
Rajah 2.1	Keseimbangan Pembangunan Mampan	30
Rajah 2.2	Peringkat dalam Pelaksanaan LA 21	32
Rajah 2.3	Lapan Tangga Penyertaan Awam	38
Rajah 2.4	Enam Peringkat Penyertaan Awam	40
Rajah 2.5	Kriteria Penyertaan Warganegara Berkesan	41
Rajah 4.1	Jabatan Bertanggungjawab Melaksanakan Program LA 21 di MBPP dan MPSP	91
Rajah 5.1	Pembahagian Responden Mengikut Jantina	116
Rajah 5.2	Pembahagian Responden Mengikut Umur	118
Rajah 5.3	Pembahagian Responden Mengikut Bangsa	119
Rajah 5.4	Pembahagian Responden Mengikut Agama	120
Rajah 5.5	Peringkat Pendidikan Responden	121
Rajah 5.6	Pembahagian Responden Mengikut Pekerjaan	123

SENARAI SINGKATAN

DAP	-	<i>Democratic Action Party</i>
EDD	-	<i>Empowered Deliberative Democracy</i>
IAP2	-	<i>International Association for Public Participation</i>
KPKT	-	Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan
LA 21	-	Local Agenda 21
MBPP	-	Majlis Bandaraya Pulau Pinang
MPSP	-	Majlis Perbandaran Seberang Perai
NGO	-	Badan Bukan Kerajaan
PBT	-	Pihak Berkuasa Tempatan
PKR	-	Parti Keadilan Rakyat
KMO	-	<i>Ujian Kaiser-Meyer-Olkin</i>
4R	-	<i>Reduce, Reuse, Recycle and Rethink</i>

BAB 1

PENGENALAN

1.1 Latar Belakang Kajian

Kajian ini memberi tumpuan kepada penyertaan awam dalam program Local Agenda 21 (LA 21) di Pulau Pinang di Majlis Bandaraya Pulau Pinang (MBPP) dan Majlis Perbandaran Seberang Perai (MPSP). Bab ini membincangkan latar belakang kajian. Perbincangan ini diikuti oleh pernyataan masalah dan persoalan kajian serta objektif kajian. Seterusnya bab ini membincangkan skop dan kepentingan kajian, dan penerangan definisi konseptual dalam kajian ini.

Penglibatan awam dalam konteks kajian ini ialah merujuk kepada proses membuat keputusan dalam Pihak Berkuasa Tempatan (PBT). Dalam erti kata yang lain, orang awam diberi peluang untuk memberi pandangan atau cadangan mengenai sesuatu isu. Misalnya, sesuatu isu dapat dibincangkan secara bersama dalam perjumpaan sebelum sesuatu keputusan dicapai oleh PBT.

Bagi menjayakan sesuatu program atau projek yang dianjurkan oleh PBT, maka ia memerlukan sokongan daripada orang awam. Bentuk sokongan yang diberikan oleh orang awam adalah dengan melibatkan diri mereka dalam program atau projek yang dianjurkan oleh PBT.

Penyertaan awam adalah sangat penting dan perkara ini kita selalu ambil ringan. Dalam hal ini, proses membuat keputusan dari atas ke bawah dalam perancangan oleh pembuat dasar tidak selalunya berjaya. Orang awam yang sepatutnya menerima perkhidmatan pula, tidak mengetahui perkhidmatan yang disediakan dan mereka tidak dirujuk dalam sesuatu perkara, jadi mereka tidak memberikan komitmen yang penuh. Sehubungan dengan itu, penyertaan awam menjadi isu penting dalam PBT. Penyertaan awam merupakan proses untuk mendapatkan input daripada orang awam dalam membuat sesuatu keputusan di peringkat tempatan, lantaran itu tugas penyertaan awam dalam PBT adalah penting untuk memastikan pendapat orang awam didengar sebelum sesuatu program atau aktiviti dilaksanakan oleh PBT (Azzis, 2008).

Sejarah MBPP bermula pada tahun 1856 di mana MBPP merupakan PBT pertama yang ditubuhkan di Malaysia. Sebelum tahun 1974 nama MBPP ialah Majlis Bandaraya Georgetown, kemudian dinaik taraf menjadi Lembaga Pengurusan Kerajaan Tempatan Pulau Pinang pada 11 Julai 1974 (MBPP, 2014). Seterusnya, dinaik taraf pada sekali lagi pada 15 Disember 1976 menjadi Majlis Perbandaran Pulau Pinang (MPPP) dan pada 31 Mac 2015 secara rasmi telah dinaik taraf menjadi Majlis Bandaraya Pulau Pinang (MBPP) (MBPP, 2015).

Sejarah MPSP pula, bermula apabila Ordinan Perbandaran telah diperkenalkan yang membolehkan kerajaan negeri menguatkuasakan undang-undang bagi mengendalikan hal ehwal awam pada tahun 1896 (MPSP, 2014). Seterusnya, satu ordinan baharu telah dikeluarkan oleh kerajaan yang memberi kuasa kepada kerajaan negeri menubuhkan Lembaga Luar Bandar pada tahun 1913. Selaras dengan itu, Majlis Bandaran Butterworth, Majlis Bandaran Bukit Mertajam, Majlis Luar Bandar Utara, Majlis Luar Bandar Tengah dan Majlis Luar Bandar Selatan telah ditubuhkan (MPSP, 2002).

Pada tahun 1961, pentadbiran Majlis Bandaran dan Majlis Luar Bandar telah disatukan di bawah satu kuasa Majlis Daerah dan ditadbir oleh Majlis Daerah masing-masing (MPSP, 2002). Seterusnya, apabila Akta Kerajaan Tempatan (peruntukan-peruntukan sementara) telah dikuatkuasakan pada 30 Jun 1974 di seluruh negeri Pulau Pinang. Maka, ketiga-tiga majlis iaitu Majlis Daerah Utara, Majlis Daerah Tengah dan Majlis Daerah Selatan, telah dinaik taraf sebagai Lembaga Pengurus Kerajaan Tempatan Seberang Perai (MPSP, 2002). Akhirnya, pada 15 Disember 1976 melalui Akta Kerajaan Tempatan 1976 Lembaga Pengurus Kerajaan Tempatan Seberang Perai telah dinaik taraf menjadi Majlis Perbandaran Seberang Perai (MPSP).

Local Agenda 21 (LA 21) pula merujuk kepada program kerjasama PBT, orang awam dan sektor swasta bagi membuat perancangan dan menguruskan kawasan persekitaran untuk mencapai pembangunan mampan dan kualiti hidup yang lebih baik (UNCED, 2002). Sebagai negara yang rancak membangun Malaysia juga tidak terkecuali menjayakan program LA 21. Penyertaan dalam program LA 21 bermula apabila Malaysia menyertai Persidangan Bangsa-Bangsa Bersatu mengenai Alam Sekitar dan Pembangunan (UNCED) di Rio de Janeiro, Brazil pada tahun 1992. Seterusnya, selaras dengan hasrat Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan bagi menjayakan program LA 21 di semua peringkat PBT pada tahun 2002 selepas penilaian dibuat berdasarkan kecenderungan dan kemampuan PBT untuk menyertai program LA 21 (Osman, Rashid & Ahmad, 2008).

Maka, Malaysia telah memperkenalkan LA 21 di empat PBT iaitu Majlis Perbandaran Petaling Jaya (Selangor), Majlis Daerah Kerian (Perak), Majlis Perbandaran Kuantan (Pahang) dan Majlis Perbandaran Miri (Sarawak) (Osman, Rashid & Ahmad, 2008). Manakala, di Pulau Pinang PBT yang mentadbir Bandaraya George Town ialah MBPP dan PBT yang mentadbir Seberang Perai ialah MPSP.